

Samrådsredogörelse

Detaljplan för (del av) Hanö 1:76, Hanö,
Sölvesborgs kommun

1 Hur samrådet har bedrivits

Ärendet handläggs med utökat planförfarande enligt plan- och bygglagen 2010:900.

Samrådet har enligt byggnadsnämndens beslut 2023-06-01 § 56 genomförts under tiden 2023-06-19 till 2023-08-20.

Myndigheter och förvaltningar samt berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen har beretts tillfälle att yttra sig genom att planhandlingar har översänts till dem. Planförslaget har varit tillgängligt på Stadshuset, och på kommunens hemsida under samrådstiden.

Sammanlagt 18 skriftliga yttranden har kommit in under samrådstiden, varav 16 med synpunkter eller invändningar mot planförslaget.

2 Inkomna yttranden under samrådstiden

Regionala och statliga instanser	
Länsstyrelsen	Datum 2023-08-24
Lantmäteriet	2023-07-10
Trafikverket	2023-07-14
Telia Skanova	2023-06-19
Polisen	2023-06-20
E.ON	2023-08-08
Kommunala nämnder och bolag	
Miljöförbundet Blekinge Väst	Datum 2023-08-30
Sölvesborg Energi	2023-08-25
Västblekinge miljö AB	2023-08-04
Räddningstjänsten	2023-08-15
Intresseorganisationer, föreningar och övriga	

Medborgerlig samling	Datum 2023-08-13
Naturskyddsföreningen	23023-08-20
Hanö hamn och byalag	2023-08-20
Sakägare, bostadsrättsinnehavare m.fl. (redovisas endast med initialer)	
AM-A	Datum 2023-08-20
EH och MB	2023-08-20
LJ och ÅN	2023-08-20
IÅ	2023-08-20
LW	2023-08-21
HH	2023-08-21

3 Instanser utan erinran

3.1 Polismyndigheten

3.2 Telia Skanova

4 Yttranden från regionala och statliga instanser

4.1 Länsstyrelsen

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra uppförande av bostäder/fritidshus samt att pröva omfattning och utformning av sådan bebyggelse. Planens syfte är också att möjliggöra för dagvattenhantering inom allmänna ytor i området samt LOD-lösning inom enskilda fastigheter.

Planförslaget innehåller ca 17 bostads/fritidshustomter på ca 500-1000 kvm med tillhörande gator och grönytor på del av fastigheten Hanö 1:76.

Översiktsplan

I kommunens översiktsplan som vann laga kraft 2020-05-21 är planområdet utpekade för nya bostäder samt skyddsområde för vattentäkt. Förslaget följer således översiktsplanens vision.

Bakgrund

Planförslaget har tidigare varit ute för samråd och Länsstyrelsen har den 12 november 2020 PBL beslutat att inte pröva kommunens beslut. Byggnadsnämnden antog detaljplanen i november 2020. Beslutet överklagades och i juni 2021 upphävdes kommunens antagandebeslut av mark- och miljödomstolen. Underlaget ansågs otillräckligt för bedömningen om planens påverkan på Natura 2000 - området och naturreservatet. En miljökonsekvensbeskrivning behövdes därmed tas fram.

MKB

Länsstyrelsen har den 16 februari 2022 samrått med Sölvesborgs kommun om miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning tillhörande föreslagen detaljplan för del av Hanö 1:76, Hanö.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Riksintresse

Planområdet ligger inom den MSA-påverkande zonen för Ronneby flygplats och stoppområde för höga objekt. Flygplatsen, Luftfartsverket samt Försvarmakten är sakägare och ska ges möjlighet att yttra sig över detaljplanen. Kommunen anger att detaljplanen inte kommer att tillåta höga objekt och därför påverkas inte Försvarmaktens intressen. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Området ligger inom riksintresseområdet för friluftsliv enligt 3 kap. § 6 miljöbalken (MB) inom riksintresset för högexploaterad kust enligt 4 kap. 1 och 4 §§ MB och inom riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § MB och ska skyddas mot åtgärder som skadar eller påverkar riksintresset negativt. Marken närmast naturreservatet har undantagits från bebyggelse och bevaras som natur. En avvägning har gjorts av friluftslivets intressen genom att ytan som nu tas i anspråk lämnats utanför skydd och att tillkommande bebyggelse bedöms utgöra en sådan komplettering som kan tillåtas. Länsstyrelsen gör ingen annan bedömning.

Även stora opåverkade områden enligt 3 kap. 2 § MB berörs och ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdets karaktär vilket syftar till att främja en planering där exploatering samlokaliseras istället för att

spridas över landskapet. Länsstyrelsen bedömer att utbyggnad enligt planförslaget inte skadar eller påverkar riksintresset påtagligt då den föreslagna byggnationen angränsar befintlig bebyggelse och inte bedöms utgöra större exploateringsföretag.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Planförslaget bedöms inte beröra frågor vad gäller buller, markföroreningar, översvämning eller erosion.

MKN

Enligt 2 kap. 10§ PBL skall MKN följas vid planläggning. Miljökvalitetsnormer är bestämmelser om den lägsta godtagbara miljökvalitet och är juridiskt bindande, fastställda av regeringen utsedd myndighet. Miljökvalitetsnormer finns för luft, vatten och buller.

Antalet boende kommer att öka på Hanö och därmed ökad belastning på färjetrafiken och enskilda båtrörelser till ön. Ökningen bedöms inte bli så betydande att miljökvalitetsnormerna för luft och buller påverkas negativt.

För ytvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status (kvicksilver, TBT m.m.) och ekologisk status (bottenfauna, fisk m.m.). För grundvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status och kvantitativ status (dvs. att det råder balans mellan uttag och nybildning av grundvatten). Enligt VISS finns det bekymmer med ekologisk och kemisk status för kustvatten.

Länsstyrelsen bedömer att miljökvalitetsnormerna inte påverkas av planförslaget.

Råd enligt 2 kap. PBL

Förhållande till ÖP

Detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen för Sölvesborgs kommun (2010) som anger att planområdet är utpekade för nya bostäder samt skyddsområde för vattentäkt.

Naturmiljö

Buskmarken i planområdet har betydande naturvärden. I området finns länets största kända förekomst av den rödlistade arten revig blodrot (VU, sårbar). Arten finns både inom planområdet och i det angränsande naturreservatet. Den inventering som utförts av Calluna under 2019 visar att den största förekomsten, uppskattningsvis tre fjärdedelar av populationen på ön, finns inom det detaljplanerade området. Det är därför viktigt att förekomsten inom planområdet undantas från exploatering. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att de anpassningar som nu gjorts i planen kommer att minimera påverkan på populationen av revig blodrot. Det finns även äldre fynd av skyddsvärda arter som nattviol och

kattfot inom planområdet som bör följas upp. Om fridlysta arter, exempelvis nattviol, påverkas kan det krävas dispens enligt artskyddsförordningen.

Marken närmast naturreservatet har undantagits från bebyggelse och bevaras som Natur för att minska påverkan på reservatet och Natura 2000-området, och för att bevara den stora förekomsten av revig blodrot. Området måste dock även skötas och får inte lämnas för igenväxning. Det är därför viktigt att det blir en skötsel som passar arten. En lämplig skötsel är sannolikt slätter med skärande redskap. Länsstyrelsen ser positivt på möjligheterna att införliva naturmarken i naturreservatet, ifall fastighetsägarna är intresserade av en sådan lösning. Länsstyrelsen är även positiv till att kommunen möjliggör passage mellan planområdet och naturreservatet.

Då naturvärdena inom området Natur är känsliga är det bra om kontakt tas med länsstyrelsen innan åtgärder som kan påverka naturvärden utförs. Det kan vara tex att avverka träd och utföra anläggningar så som gång- och cykelvägar m.m.

Länsstyrelsen delar konsultens och kommunens bedömning att verksamheten inte kommer att påverka fladdermössen som finns på Hanö i den utsträckningen att artskyddsförordningen aktualiseras.

Kulturmiljö

Miljön på Hanö är särpräglad och inkluderar höga kulturmiljövärden. Den direkta platsen för den planerade bebyggelsen har dock inga kulturmiljövärden. Värdekärnor i närheten är tomtningarna 200–300 meter söder om och som är klassificerade som fornlämningar. Avståndet är långt och den planerade bebyggelsen bedöms inte störa dessa. En annan värdekärna är hamnen och den äldre bebyggelsen där omkring. Den nu planerade bebyggelsen ligger dock en bit därifrån och med annan yngre bebyggelse som en barriär till den äldre bebyggelsen. Förutsatt att den nya bebyggelsen hålls låg bör den kunna uppföras utan att störa de kulturhistoriska värdena på Hanö i någon högre utsträckning.

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken.

En redovisning av miljömål på olika nivåer, det nuvarande miljötillståndet och planinnehållets förhållande till detta beskrivs i planhandlingarna. Länsstyrelsen anser härmed att det gör det möjligt att bedöma föreslagna åtgärder från miljösynpunkt.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen anser att samtliga projekt bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor, samt stigande havsnivåer, medför konsekvenser för i stort sett alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder är därför nödvändiga. Planområdet ligger inte inom ett låglänt område men inom skyfallskartering.

Vatten

Aktuell detaljplan inom Hanö 1:76, ingår i den framtida vattenskyddsområde för vattentäkten i Hanö. Vattentäkten är en betydande dricksvattenresurs för hela Hanö.

Sölvesborg Energi och Vatten AB har hos länsstyrelsen i Blekinge ansökt om vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för kommunens grundvattentäkt i Hanö (ärendet handläggs med Dnr. 6226-2021). Skälet till ansökan om vattenskyddsområde är att skydda vattentäkten mot föroreningar och sådan markanvändning som kan försämra vattenkvaliteten och möjligheterna att under kort eller lång tid använda vattentillgången som dricksvattentäkt. Aktuell fastighet kommer att ingå i det nya vattenskyddsområdet.

Enligt föreslagna skyddsföreskrifter:

- Att inrätta nya avloppsanläggningar för utsläpp eller infiltration av spill-, avlopps- eller dagvatten med grundvattnet som direkt eller indirekt recipient är förbjudet.
- Pålning, spontning, underjordsarbete, borrhning, sprängning, utfyllnad och schaktningsarbeten eller liknande kräver tillstånd från tillsynsmyndigheten.
- Massor som kan förorena yt- och grundvatten är förbjudna att använda för utfyllnad eller avjämning
- Det finns även bestämmelser för hantering av petroleumprodukter, väghållning och uppställning av fordon.

Exploatering inom tillrinningsområdet för en dricksvattenresurs kan leda till olika typer av påverkan, som förändring av sårbarhet, föroreningsrisk och påverkad vattentillgång. Exploatering ger upphov till förändrad markanvändning; byggnationer och hårdgjorda ytor hindrar infiltration. Det kan även finnas risk för förorening av vatten under konstruktionsarbetet. Därför kan det finnas risk att planerad bebyggelse påverkar vattenskyddsområdets syften.

Med beaktande av ovan nämnda uppgifter är följande aspekter särskilt viktiga att behandla inför planerad bebyggelse:

- Redovisning av risken för förändrad grundvattenkvalitet som höjdsättning av marken samt schaktningsarbete i mark medför för grundvattnet i Hanö vattenskyddsområde.
- Redovisning kring vilka påtagliga risker som finns med konstruktionsarbete med anledning av transporter (inklusive tankning, service och underhåll samt parkering av fordon och maskiner), förvaring av kemikalier, bränslen och farligt avfall. Det bör redovisas vilka åtgärder som behövs så att förorening av mark eller grundvatten inte kan ske.
- Redovisning om hur dagvatten kommer att hanteras i området under konstruktionsarbete.
- Redovisning om hur sopor eller annat avfall kommer att hanteras under konstruktionsarbete.

Konsekvenserna av de identifierade riskerna bör utredas. Samråd måste hållas med Sölvesborgs Energi och Vatten AB.

Vad gäller spillvatten och försörjning av dricksvatten ska planområdet anslutas till det allmänna nätet.

Energihushållning

Plan och bygglagen (2010:900) anger i 2 kap 3§ att planläggning enligt denna lag ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter, bl.a. genom en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt.

I samband med planering påverkas möjligheterna till hållbar energianvändning på främst tre sätt:

- Möjligheten till effektiva transporter, genom t.ex. lokalisering och infrastruktur.
- Möjligheten till hållbar energianvändning i byggnader genom effektiv användning och användning från förnybara källor.
- Möjligheten till produktion av värme eller el från förnybara källor.

Se även Trafikverkets synpunkter berörande transporter nedan.

Geoteknik

Enligt SGUs jordartskarta är planområdet beläget inom ett område med sandig morän. Längre ner i marken finns en grundvattentäkt med sedimentär bergförekomst. Kommunen har gjort en geoteknisk undersökning.

Trafikverket

Trafikverket är väghållare för väg 123 som leder ned till färjeläget i Nogersund. Kommunen uppger att planförslaget beräknas kunna generera ett högre tryck på färjetrafiken, vilket i sin tur kan generera fler fordon som ska parkera vid färjan i Nogersund. Trafikverket efterfrågar därför ett resonemang kring de befintliga parkeringarnas kapacitet, samt de eventuella åtgärder som kan krävas för att kunna hantera det ökade parkeringsbehovet. Det ska säkerställas att de befintliga parkeringsplatserna är tillräckliga för att kunna hantera den ökning av fordon som planförslaget

Redovisning av detaljplanens konsekvenser på fastighetsnivå

Enligt 4 kap. 33§ PBL ska konsekvenserna på fastighetsnivå för organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder framgå av detaljplanens planbeskrivning.

Länsstyrelsen anser att kommunen på ett tydligt sätt har redovisat konsekvenserna på fastighetsnivå.

Planbestämmelser

Enligt 4 kap. 7 § PBL ska kommunen vara huvudman för allmänna platser. Kommunen får dock, om det finns särskilda skäl för det, i detaljplanen bestämma att huvudmannskapet i stället ska vara enskilt. Bestämmelsen om enskilt huvudmannskap anges bland planbestämmelserna.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Fornminnen enligt 2 kap. kulturmiljölagen

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet enligt fornminnesregistret (FMIS). Särskild arkeologisk utredning (KML 2 kap 11 §) erfordras inte. Om fornlämningar påträffas i samband med schaktning o d skall arbetet avbrytas omedelbart och Länsstyrelsen meddelas utan dröjs- mål.

4.1.1 Kommentarer till yttrandet

I direktivet för Naturvärdesinventeringen (NVI) från 2019 ingick det att titta på alla de arter som uppmärksammats av Länsstyrelsen som Revig blodrot, nattviol och kattfot. Det finns dock inget resonemang i NVI om icke funna arter utan utredningen berör endast påträffade arter. Upplägget för utredningen innebär att de har letat efter aktuella arter som Länsstyrelsen påtalat men endast hittade arter som är beskrivna, därav kan frågan anses vara utredd och uppföljning kring arterna är gjord.

Kommunen, länsstyrelsen och markägarna är överens om att vilja införliva östra delen av planområdet i naturreservatet. Fördelen med införlivandet är att skötselfrågan får en lösning då detta inte går att reglera i detaljplan. Dialog behöver etableras mellan markägare och länsstyrelsen. Naturmarken i planförslaget har justerats och minskats för att undvika dubbelreglering samt för att möjliggöra en införlivning av marken i naturreservatet där skötselplan är en naturlig del av åtagandet.

Synpunkten om att Länsstyrelsen bör kontaktas när åtgärder som kan påverka naturen utförs hör sammas och vidareförmedlas till markägarna. Bra om Länsstyrelsen kan skicka kontaktuppgifter till kommunen vilken avdelning och vem markägarna/exploatören ska kontakta inom Länsstyrelsen. Åtgärdsplan vid genomförandet är också en viktigt att upprätta, regleras dock inte i detaljplanen.

Dagvattenutredningen och planbeskrivningen har uppdaterats med ett förtydligande kring skyfall och vattenskyddsområdet. Dialog har även skett mellan Länsstyrelsen och Sölvesborg Energi och Vatten AB angående vattenskyddsområdet för att förankra planförslagets resonemang.

Länsstyrelsen kommentar kring energihushållning har inte tillgodosetts och ingen revidering i planbeskrivningen har gjorts angående denna punkt då Hanö inte har någon motortrafik som kan effektiviseras (punkt 1), planen reglerar inte energianvändningen i kommande byggnation (punkt 2) samt planen reglerar inte heller produktion av el eller värme (punkt 3).

Trafikverkets synpunkt kring parkeringsbehovet vid färjeläget i Nogersund redovisas i samrådshandlingen enligt följande:

”Det finns idag ingen möjlighet att utöka parkeringen vid färjan i Nogersund men kommunen har anlagt en ny parkering ca 500 meter från kajen som ett alternativt parkeringsområde.”

Kommunen anser att frågan är bedömd och beskriven.

4.2 Lantmäteriet

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

STORA AREALER ALLMÄN PLATS I FÖRHÅLLANDE TILL KVARTERSMARKENS BEHOV

Inom planområdet är det förhållandevis stora områden som är avsatta som allmän plats NATUR. Omfattningen av allmän plats förefaller överdimensionerad och mer knuten till exploatörens markinnehav än till vad som kan uppfattas som funktionell skötselyta för kvartersmarkens behov av allmänna platser.

Delar av planen som bör förbättras

GRUNDKARTA

Aktualitetsdatum för fastighetsredovisningen respektive för övriga detaljer i grundkartan är något föråldrad. Det är viktigt att grundkartan är aktuell i varje steg av planprocessen för att det ska vara lätt att överblicka de förutsättningar som finns för planläggningen.

PLANKARTA

I plankartan finns två kartor, en plankarta och en illustration över hur planområdet kan komma att se ut. Se över rubriksättningen på illustrationen som i samrådshandlingarna angetts vara plankarta.

GEMENSAMHETSANLÄGGNING

I stycket om gemensamhetsanläggning bör det förtydligas att det vid en omprövningsförrättning görs en prövning om det går att införliva den nya vägen i den befintliga gemensamhetsanläggningen. Alla delägande fastigheter blir sakägare i förrättningen.

I stycket om förvaltningen av naturmarken (sidan 37) bör det anges vilka fastigheter som är tänkta att delta i den nya gemensamhetsanläggningen.

Under fastighetskonsekvensbeskrivning bör det förtydligas att en omprövning av Hanö ga:1 påverkar alla deltagande fastigheter, såväl nuvarande delägare som eventuella nya, även utanför planområdet.

OFFICIALSERVITUT

Utöver det servitut för väg som redovisas i planbeskrivningen finns det ytterligare officiälservitut inom planområdet.

Inom planområdet finns åtminstone följande servitut:

aktnr 1083-05/17.2 avseende väg till förmån för Hanö 1:112

aktnr 1083-07/19.2 avseende väg till förmån för Hanö 1:116

aktnr 1083-91/61.1 avseende väg till förmån för Hanö 1:101

aktnr 10-MJÄ-2644.1 avseende väg till förmån för Hanö 1:91

aktnr 1083-2017/22.1 avseende väg till förmån för Hanö 1:112

samt ledningsrätt aktnr 1083-08/3.2 avseende väg till förmån för Hanö 1:102

Dels saknas redovisning av dessa rättigheter i planbeskrivningen och det saknas även en beskrivning av hur dessa påverkas vid genomförandet av detaljplanen.

KONTROLLERA FASTIGHETSGRÄNSER AV VIKT FÖR PLANLÄGGNINGEN MED 0,025 METERS LÄGESOSÄKERHET

I planförslaget finns det användnings- eller planområdesgränser i samma läge som fastighetsgränser som är inlagda i den digitala registerkartan med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter). Denna lägesosäkerhet kan dock vara missvisande och det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollerats när lägesosäkerheten sattes.

Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och nuvarande SWEREF 99 transformerades nämligen tusentals gränspunkter över hela landet utan kontroll i fält. Dessa fick lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stamnät kan ha god "intern" lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99.

Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter, och vid behov kontrollera sådana gränser. Lyssna gärna på avsnitt 2 av Positionspodden från Geoforum Sverige där bland annat frågor om svårigheten med att vara säker på den angivna lägesosäkerheten diskuteras. Du hittar podden till exempel via denna länk

Delar av planen som skulle kunna förbättras

(Under denna rubrik redovisas synpunkter som inte direkt ligger inom Lantmäteriets lagstadgade bevakningsområden, men som enligt Lantmäteriet skulle förbättra detaljplanen.)

VÄGANSLUTNINGAR

Under rubriken "Planförslaget" anges att "Det nya området ansluts i norr till Fårhavavägen och i södra delen till både Grönåsavägen och Jeppas Uddeväg, se Figur 2." Som det ser ut ansluter inte de sistnämnda vägarna annat än till naturmarken, är det detta som avses? Hänvisningen till figurnumret är svår att följa, vilket även gäller hänvisningen till figur 3 i stycket innan.

HANDLÄGGNING ENLIGT VILKEN LAGSTIFTNING?

Det finns inte angivet i planhandlingarna vilken version av plan- och bygglagen (med hänvisning till SFS-nummer) som används vid handläggningen av detaljplanen. Med

tanke på framtida digitalisering är det också bra om det anges vilka föreskrifter och allmänna råd som tillämpas i planarbetet.

FÖRVÄXALAT BETECKNING

På sidan 24 i planbeskrivningen står det att beteckningen för regleringen av dagvatten utgörs av d1. Utifrån plankartan bör det vara b1 som avses.

4.2.1 Kommentarer till yttrandet

Marken som reglerats med NATUR i östra delen av planförslaget har justerats och minskats för att undvika dubbelreglering samt för att möjliggöra en införlivning av marken till naturreservat Hanö. Införlivningen möjliggör rätt typ av skötsel för naturmarken.

Grundkartan har uppdaterats och rubriksättningen är ändrad samt text kring påtalade organisatoriska frågor mm är reviderade enligt Lantmäteriets synpunkter.

4.3 Trafikverket

Planområdet berör inte direkt statlig infrastruktur. Trafikverket är dock väghållare för väg 123 som leder ned till färjeläget i Nogersund.

Kommunen uppger att planförslaget beräknas kunna generera ett högre tryck på färjetrafiken, vilket i sin tur kan generera fler fordon som ska parkera vid färjan i Nogersund. Trafikverket efterfrågar därför ett resonemang kring de befintliga parkeringarnas kapacitet, samt de eventuella åtgärder som kan krävas för att kunna hantera det ökade parkeringsbehovet. Det ska säkerställas att de befintliga parkeringsplatserna är tillräckliga för att kunna hantera den ökning av fordon som planförslaget genererar.

4.3.1 Kommentarer till yttrandet

Trafikverkets synpunkt kring parkeringsbehovet vid färjeläget i Nogersund redovisas i samrådshandlingen enligt följande:

”Det finns idag ingen möjlighet att utöka parkeringen vid färjan i Nogersund men kommunen har anlagt en ny parkering ca 500 meter från kajen som ett alternativt parkeringsområde.”

Kommunen anser att frågan är bedömd och beskriven.

5 Kommunala nämnder, bolag m.fl.

5.1 Sölvesborgs energi och vatten

VA: Planområdet ligger utanför verksamhetsområdet för vatten, dagvatten och spillvatten.

Området ligger även inom föreslaget primärt vattenskyddsområde vilket innebär att man måste förhålla sig till gällande föreskrifter vid byggnation.

Enligt dagvattenutredningen punkt 5 så skall man kunna ansluta vatten Ø75 och spillvatten Ø200 i Grönåsavägen, detta är något som Sölvesborg Energi kan bekräfta eftersom vi inte har några uppgifter på dimensionerna i den angivna anslutningspunkten.

Det är även angivet att man kan ansluta sig till vatten Ø63 norra delen, men enligt våra uppgifter ligger det bara en Ø32 vattenledning i denna punkt. Även dimensionen på befintlig dagvattenledning i Grönåsavägen är oklar, då det saknas uppgifter hos oss.

Man behöver se över beräkningarna och kontrollera befintliga förhållanden gällande anslutningspunkter för vatten, dagvatten och spillvatten innan man går vidare med detaljprojekteringen.

Om det visar sig nödvändigt att ändra och lägga om befintliga ledningar för att kunna utföra exploateringen så har Sölvesborg Energi inga möjligheter att utföra dessa arbeten före 2028. Exploatören bekostar eventuell flyttning och ändring av ledningar som orsakats av exploateringen.

5.1.1 Kommentarer till yttrandet

Dagvattenutredningen och planbeskrivningen har uppdaterats med ett förtydligande kring vattenskyddsområdet. Dialog har även skett mellan Länsstyrelsen och Sölvesborg Energi och Vatten AB angående vattenskyddsområdet för att förankra planförslagets resonemang.

Dagvattenutredningens beskrivning av ledningsnätet och dimensioner samt anslutningar har tagits bort från dagvattenutredningen.

Planbeskrivningen har kompletterats med text kring att exploatör bekostar eventuell flytt eller ändring av ledningar som orsakas av exploateringen.

5.2 Miljöförbundet Blekinge Väst Fladdermusinventering

Kommunekologen anser att genomförd fladdermusinventering är bra genomförd, både i fält och i rapportdelen. Det är bra att alla observationer redovisas i bilaga 1. Kommunekologen delar de slutsatser som presenteras i rapporten.

Miljökonsekvensbeskrivning

Kommunekologen delar de slutsatser som i övrigt presenteras i miljökonsekvensbeskrivningen. De skyddsåtgärder som föreslås (sammanfattade på sidan 5) är bra. De behöver dock, inför granskningen, arbetas in på ett bättre sätt i plankartan och planbeskrivningen. Detta för att föreslagna skyddsåtgärderna ska bli lite mer juridiskt bindande. Utifrån det kan sen vissa frågor hanteras vidare i t ex marklov och exploateringsavtal.

Brister i bakgrundsbeskrivningar

Avgränsningssamrådet

Hur, när och med vilka som det hållits ett avgränsningssamråd, inför framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen, framgår inte tydligt. Jag lämnar därför här ett förslag på text:

”Avgränsningssamråd med Länsstyrelsen Blekinge län skedde först skriftligt och länsstyrelsen lämnade sina synpunkter i ett yttrande daterat 2022-02-16 med ärendebeteckningen 402-361-2022. Därefter hölls ett kompletterande digitalt avgränsningssamråd 2022-03-15. Då deltog företrädare från Länsstyrelsen Blekinge län, Sölvesborgs kommun, Miljöförbundet Blekinge Väst och Sigma Civil AB”.

Miljöförbundet har inte fått någon sammanställd samrådsredogörelse från det digitala samrådet. Men utifrån de tjänsteanteckningar som undertecknad läst (egna samt länsstyrelsens) så skulle miljökonsekvensbeskrivningen inkludera ett resonemang kring kräldjur kopplat till planområdets eventuella påverkan på deras migration. Resonemanget skulle i huvudsak baseras på då befintligt underlag. När jag nu läste i handlingarna kan jag inte se att den punkten har behandlats på det sätt som då sas. Här kan miljökonsekvensbeskrivningen behöva kompletteras med en rubrik och en kortare text. Övriga punkter från samrådet ser ut att vara beskrivna.

Länsstyrelsens skriftliga yttrande i avgränsningssamrådet bör även finnas med som en bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen så att läsaren kan bilda sig en egen uppfattning.

Generell bakgrundsbeskrivning

Varför planen nu bedömts ha en betydande miljöpåverkan och varför den åter går ut på samråd är dåligt beskrivet i planhandlingarna, behovsbedömning mm. Det som står på sidan 9 i miljökonsekvensbeskrivningen, om Mark- och miljödomstolens upphävande av planen, borde skrivas in tydligare i bakgrunden till planhandlingarna och behovsbedömningen. Samtidigt borde texten i bakgrunden till miljökonsekvensbeskrivningen göras mer fyllig på den punkten.

Det faktum att kommunen (inklusive miljöförbundet) och länsstyrelsen tidigare bedömde att planen inte riskerade att medföra en betydande miljöpåverkan. Men att Mark- och miljödomstolen i ett beslut (som bör citeras med målnummer och datum, dvs dom meddelad 2021- 06-23 i mål nr P 5808-20) gjorde en annan bedömning är ett faktum och en viktig del i bakgrunden. Inte minst eftersom det är tolkningen av den domen som i grunden styrt även avgränsningssamrådet och därmed innehållet i nu framtagna miljökonsekvensbeskrivning. För oss som varit med från början i detta arbetet är detta självklart men det är det kanske inte för alla som ska ta del av dessa handlingar nu och i framtiden.

5.2.1 Kommentarer till yttrandet

Planbeskrivningen har uppdaterats med text kring avgränsningssamråd för MKB, tidigare planprocess samt uppdaterad text från MKB.

5.3 Räddningstjänsten

Räddningstjänsten har inget att erinra mot förslaget.

Kommentar från Räddningstjänsten

2 kap 2 § i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor:

”Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.”

Vid en olycka eller annan händelse som kräver Räddningstjänstens ingripande kan tid till insats på Hanö uppgå till 45–60 minuter, eventuellt längre vid dålig väderlek. Det därmed av stor vikt att man har detta i åtanke vid framtida byggnation, och att det kan vara aktuellt med högre krav på brandskydd än vad som är specificerat i Boverkets byggregler.

Som exempel kan rad- och/eller parhus ges. Minimikravet på brandskydd mellan bostäderna är en EI60 gräns, det vill säga att väggen mellan bostäderna ska kunna motstå brand och brandgaser under 60 minuter. För att ge bättre förutsättningar för att en brand ska kunna begränsas till en bostad skulle det kunna vara aktuellt med en EI 90 gräns i detta fall.

En ytterligare utmaning på Hanö är vattenförsörjningen. Vid händelser på fastlandet säkerställs det initiala vattenbehovet via det vatten som finns i fordonen. Den fortsatta vattenförsörjningen kan sedan säkerställas via tankfordon, brandpostnät, eller motorspruta som ansluts till vattendrag. För händelser på Hanö finns det inte möjlighet att transportera våra fordon till ön utan vi förlitar oss på en på ön placerad motorspruta, samt det lokala brandpostnätet (två poster).

Flödet i dessa brandposter är däremot lägre än vad man kan förvänta sig på fastlandet, vilket vidare försvårar vattenförsörjningen och gör den mer känslig för yttre påverkan (haveri, avbrott etc.). Om antalet bostäder på ön ökar skulle en ökning av flödet i brandposterna kunna vara aktuellt.

Ambitionsnivån för räddningstjänstens insats på Hanö är under utredning. Idag är ambitionsnivån satt till 45 min för att nå kommundelen.

5.3.1 Kommentarer till yttrandet

Noteras.

5.4 Västblekinge Miljö AB

I planbeskrivningen under rubrik Avfallshantering på sidan 22 finns texten:

Väst Blekinge Miljö AB (VMAB) svarar för hanteringen av hushållsavfall i kommunen. Avfallshanteringen sker individuellt för varje fastighet och samlas in på två olika platser på ön, vid....

Denna text är delvis felaktig och kan lätt missförstås.

- Bolaget heter Västblekinge Miljö AB.
- Benämningen hushållsavfall används inte längre i svensk lagstiftning, här bör skrivas ”avfall under kommunalt ansvar”.
- Att skriva att avfallshanteringen sker individuellt för varje fastighet kan missförstås, det utförs ingen hämtning vid enskilda fastigheter. Fastighetsägare är ansvariga för att avfallet transporteras till gemensamma insamlingspunkter.

5.4.1 Kommentarer till yttrandet

Planbeskrivningen har uppdaterats med ovan nämnda synpunkter.

5.5 E.ON

E.ON har idag inga anläggningar inom planområdet.

Vi noterar E-området, vilket vi är tacksamma för. E-området ska vara minst 6x6 meter och ska vara fritt från hinder som kan försvåra normalt underhåll. Plankartan och planbestämmelserna ska säkerställa att det minsta tillåtna avståndet på 5 meter mellan transformatorstation och brännbar byggnadsdel eller brännbart upplag upprätthålls. Det ska vara möjligt att kunna ta sig till transformatorstationen med tungt fordon.

Eventuella kostnader i samband med planens genomförande bekostas av exploatören, vilket bör framgå av genomförandebeskrivningen. För övrigt inga synpunkter.

5.5.1 Kommentarer till yttrandet

Planbeskrivningen har uppdaterats med text kring att E-området är 6x6 meter och plankartan är också ändrad från 5x5 till 6x6 meter.

6 Intresseorganisationer, föreningar och övriga

6.1 Naturskyddsföreningen

Inledningsvis ställer sig Naturskyddsföreningen mycket kritisk till att kommunen i ett område med dokumenterat höga naturvärden (Natura 2000-värden) röjer undan dessa naturvärden innan planläggningsprocessen enligt Plan- och bygglagen (PBL) är genomförd. Kommunens samhällsuppdrag är att handa planmonopolet och utöva det enligt PBL. I PBL 2 kap 1 § framgår: "Vid prövningen av frågor enligt denna lag ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen." Allmänna intressen är bland annat natur- och kulturaspekter, utformningen av bebyggelse samt vissa bestämmelser i miljöbalken. Kommunerna ska ta hänsyn till de allmänna intressena vid planläggning och lovgivning.

Att en kommun undanröjer naturvärden på detta vis innan planläggning anser NiS strider mot plan- och bygglagen.

I såväl NVI som MKB bedöms den föreslagna detaljplanen ge negativa konsekvenser för miljöer med höga naturvärden och direkt påverka rödlistade arter.

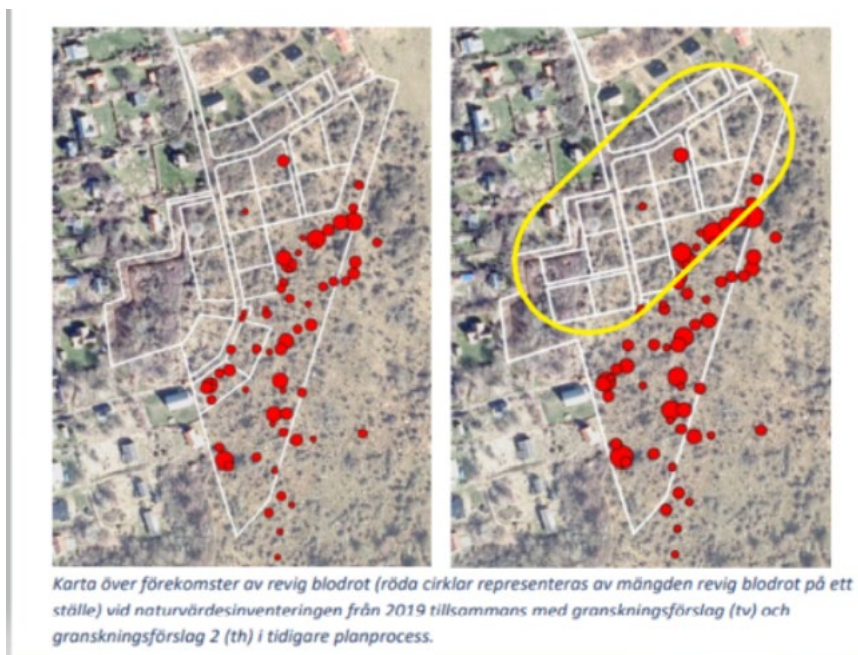
Synpunkter på granskningsförslaget:

1. NiS ställer sig starkt kritiska till planerna på att exploatera en av endast 3 kända lokaler i Blekinge med revig blodrot, vilken är rödlistad (VU, sårbar).

I SLU artdatabanken står att läsa: "Lokaler med revig blodrot får inte tillåtas växa igen. De betesmarker som hyser arten måste även i framtiden hävdas genom bete.

Vägkanter och bryn bör vid behov hållas öppna genom att slås och röjas. Arten bör övervakas av floraväktare.”

Enligt kartan i granskningsförslagen verkar det flesta fynd ligga utanför planerad bebyggelse men detta bör undersökas och uppdateras då nya fynd av revig blodrot gjorts under 2023, då inom området för planerad bebyggelse.

OBS: Inom gulmarkerat område har nya fynd av revig blodrot gjorts under 2023, kartbilden med röda markeringar är från tidigare granskningsförslag.

Även de exemplar som inte direkt berörs av ny bebyggelse kan komma att påverkas av byggnadsprocessen, har man utrett konsekvenserna av t.ex. tung trafik, materialupplag med mera? Hur ska kommunen säkerställa att lokalen, efter eventuell byggnation, håller samma värden som idag? Här bör man fundera på om man verkligen kan tillåta exploatering.

Det är kommunens skyldighet enligt PBL att ta hänsyn även till allmänna intressen vid planläggning.

2.Förekomst av Hornuggla och hur arten nyttjar område måste utredas på nytt.

Sommaren 2020 har exempelvis den rödlistade hornugglan häckat i nordvästra hörnan av planområdet. Utdrag ur Handbok för artskyddsförordningen, del 1: Gemensamt för åtgärder rörande djurens olika uppehållsplatser är att dessa inte får påverkas av mänskliga aktiviteter på ett sådant sätt att platserna i fråga förlorar sin kontinuerliga ekologiska funktion för berörda arter. Med detta avses att ingreppet inte får vara så omfattande att området tappar de egenskaper som gör det betydelsefullt för arten ifråga. Platserna behöver skyddas även när de inte används

så att funktionen finns kvar när arten återvänder för att lägga ägg eller föda ungar. Detta gäller sådana områden som används regelbundet, men inte nödvändigtvis varje år. Om platserna bara används någon enstaka gång omfattas de bara av skyddet när arten i fråga uppehåller sig där. I de fall länsstyrelsen, eller annan handläggande myndighet, är osäker bör experter tillfrågas, till exempel Naturhistoriska riksmuseet, Ornitologiska föreningen eller Artdatabanken.

Skada eller förstöra är översatta från habitatdirektivets deterioration and destruction. Sverige har, liksom några andra EU-länder valt att översätta ordet deterioration med skada istället för med försämra. Saken har påpekats av EU-kommissionen och diskuteras också i kommissionens vägledning om artikel 12. Det får bland annat implikationer när resonemang förs om att en försämring kan ske gradvis (gradual deterioration). Sverige är dock skyldigt att tolka sin lagstiftning på ett sätt som innebär att direktivets syfte uppnås (enligt artikel 10 i EG-fördraget). Ordet försämring definieras inte i habitatdirektivet, men enligt 24 NATURVÅRDSVERKET Handbok 2009:2 • Handbok för artskyddsförordningen del 1- Fridlysning och dispenser Kommissionens vägledning bör det tolkas som en fysisk degradering som påverkar habitatets funktionalitet. Till skillnad från förstörelse kan en försämring ske gradvis. Det kan vara så att en försämring inte omedelbart leder till förlust av ett fortplantningsområde eller viloplats, men får till följd att platsens funktion successivt försämras i kvalitet.

Mot bakgrund av punkt 1 och 2, samt att föregående naturvärdesinventering gjordes EFTER OTILLÅTEN röjning av delar av området, bör de berörda delarna återställas innan en ny, grundlig, NVI genomförs..

3. Det biotopområde som i Callunas NVI bedömdes uppfylla kriterierna för Silikatgräsmarker enligt Natura 2000 bör undantas från planläggning och därefter bör en restaureringsplan tas fram och genomföras. Gräsmarker är viktiga att värna även med tanke på pollinatörer.

4. Vattenskyddsområde Hanö. Det råder stora frågetecken kring grundvattentäkten på Hanö. Eftersom arbetet med att föreslå nya vattenskyddsområden och skydda grundvattentäkter fortfarande pågår (Sölvesborgs Energi) bör detta naturligtvis avslutas innan man fattar beslut om exploatering, så att beslut som rör framtida vattenförsörjning fattas på rätt grunder. Enligt Plan- och bygglagen 2 kap 5 § ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till vattenförsörjning. Därför måste frågan vara utredd innan beslut om detaljplan. I utredningen behöver även klimatförändringarnas påverkan på vattentillgången bedömas. Det finns sannolikt bedömningar, t ex från SMHI, som går att utgå från vid sådan bedömning.

5. NiS anser att det behöver genomföras ett 12:6-samråd enligt miljöbalken med länsstyrelsen. Motiven för det är planerna på omvandling av naturområde till bebyggelse – en väsentlig förändring av naturmiljön. Naturområdet håller ju dessutom så hög kvalitet så att det platsar som Natura 2000-område och gränisar direkt till befintligt Natura2000-område.

6. När det gäller befintligt Natura2000-område anser NiS att konsekvenserna av ett eventuellt genomförande av föreslagen detaljplan inte utretts i tillräckligt hög grad utan kräver en Natura2000-prövning.

Utdrag ur NATURVÅRDSVERKET HANDBOK 2017:1 Utgåva 1

Förutsättningar för prövningar och tillsyn i Natura 2000-områden

6.

1. Alla åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver ett särskilt Natura 2000-tillstånd. Till en sådan ansökan ska det finnas en miljökonsekvensbeskrivning. Tillstånd får endast lämnas om skada eller betydande störning inte uppkommer i en bedömning av åtgärden tillsammans med andra pågående eller planerade åtgärder.

2. VAD SÄGER EU-RÄTTEN? Den EU-rättsliga utgångspunkten är att artikel 6.2-4 (art- och habitatsdirektivet), gäller alla slags verksamheter och åtgärder såväl inom som utanför ett Natura 2000-område om verksamheten kan påverka området på ett betydande sätt.

6.1.1 Kommentarer till yttrandet

PM Artskydd fåglar har reviderats och behandlar nu hornugglan. Texter om fåglar och specifikt hornuggla har integrerats i planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen. Røjningen av mindre stråk inom planområdet var nödvändigt för att göra den geotekniska undersökningen samt för att sätta ut grundvattenrör. Røjningen var också samordnad mellan utförare, Länsstyrelsen och kommun och anses därför inte otillåten.

En uppdaterad beskrivning kring vattenskyddsområdet finns med i planbeskrivningen samt i dagvattenutredningen. Förslaget är också avstämt med Länsstyrelsen och Sölvesborg Energi och Vatten AB.

Varken kommunen eller Länsstyrelsen har bedömt att det har funnits något behov av att genomföra ett 12:6 samråd enligt miljöbalken. Det har heller inte bedömts finnas behov av ett Natura

2000-tillstånd. Planens påverkan på Natura 2000-området beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen och bedöms inte medverka till någon betydande miljöpåverkan.

6.2 Medborgerlig samling

Vi har inga problem med nytt byggande på Hanö.

Men vill påpeka hur viktigt det är att behålla det genuina fiskelägets utseende i de nya husen.

Hoppas det finns någon, nu när vi plockat bort stadsarkitekten, som inser att vi ska värna om det pittoreska i fiskelägenas utseende för framtiden och behålla det som attraherar för nybyggare och besökare. Hanö och fiskelägena är unika och det vill vi bevara.

6.2.1 Kommentarer till yttrandet

Bebyggelsens utformning och utseende är en bygglovsfråga, planbestämmelserna sätter en ram som anknyter till byggnadstraditionen på ön.

6.3 Hanö hamn och byalag

Hanö Hamn och byalag bedriver verksamhet som kan påverkas av detaljplanen och föreningen riskerar även att drabbas genom kostnader. Enligt planhandlingarna kommer kommunen inte vara huvudman för vägar och allmänna ytor inom planområdet, utan detta ska skötas via en samfällighet. I handlingarna föreslås att den befintliga samfälligheten på ön uppdateras. Hur detta ska finansieras är oklart.

Föreningen har tidigare meddelat att den inte är intresserad av att ta på sig ytterligare uppdrag och sköta vägar eller allmänna ytor inom planområdet. Detta kvarstår. Föreningen vill inte heller att den gamla samfälligheten uppdateras om detta medför kostnader för föreningen eller dess medlemmar. Alla kostnader måste rimligen belasta exploitören.

Kostnader för att återställa vägar efter skador och slitage som uppstår vid byggnationen förutsätts bekostas av exploitören. Detsamma gäller VA-ledningar och annan infrastruktur om denna skulle skadas.

Driften av tillkommande vägar behöver ha en finansieringslösning som inte medför ökade kostnader för befintliga fastigheter på Hanö.

Påverkan på hamnverksamheten på grund av byggnationen behöver kompenseras ekonomiskt fullt ut av exploatören.

6.3.1 Kommentarer till yttrandet

Behovet av att uppdatera den befintliga gemensamhetsanläggningen (Hanö ga:1), som bildades 1941 har påkallats av lantmäteriet. Det är ingen fråga kommunen råder över. Gemensamhetsanläggningen har inte uppdaterats sedan den bildades och ses därför som inaktuell och i behov av omprövning. Det är dessutom flera befintliga gator som inte ingår i Hanö ga:1. Diskussioner har förts med lantmäteriet och en förrättningslantmätare och det mest korrekta alternativet är att planerade gator och de befintliga gator som inte ingår i en gemensamhetsanläggning införlivas i Hanö ga:1. Förrättningskostnaderna belastar berörda fastigheter utifrån, i förrättningen, angivna andelar om inte annat avtalas med lantmäteriet.

Ansvar för byggnationen och kostnader för att återställa vägar samt eventuell påverkan på hamnverksamheten är inget som detaljplanen reglerar eller styr över.

7 Sakägare, bostadsrättshavare m.fl.

7.1 AM-A

Det konstateras i Naturvärdesinventeringen s. 16 ” Den bebyggelse som detaljplanen avser att möjliggöra kommer att innebära att en betydande del av beståndet försvinner.” Hanö är en av de tre kända lokaler i Blekinge. I Skåne där ungefär hälften av landets lokaler för arten finns, bedöms revig blodrot ha minskat med ungefär 50 % under 1900-talets andra hälft. Antalet planlagda bostäder bör minska för att skydda arten som har minskat under de senaste åren. Arten är dessutom listad som sårbar enligt den svenska rödlistan.

Fler personer på Hanö kommer med stor sannolikhet att innebära en negativ påverkan på N-2000 området, på vilka grunder har man bedömt att detaljplanen inte kommer att ha någon negativ påverkan på Natura-2000 området? Det konstateras att nollalternativet ändå innebär en ökad mänsklig närvaro på ön. Det innebär en kumulativ effekt med en ökning av antalet personer som kommer att vistas på ön, då ytterligare 17 fastigheter tillkommer.

Det finns en skillnad i rese mönster och beteende mellan de som har bostad på Hanö och de som väljer att resa till Hanö över dagen. Påverkan skulle kunna reducera

genom att antalet bostäder minskas ner. Fler boende kommer bland annat innebära att antalet parkeringsplatser är alldeles för få, det finns idag inga möjligheter att utöka antalet parkeringar i Nogersund. Den parkeringsmöjlighet som erbjuds 500 meter från färjan är för långt bort för de som har hus på Hanö av flera anledningar, bland annat då många är äldre och har svårt att gå längre sträckor.

Det har inte skett någon dialog med övriga boende på önavseende integreringen av planområdets gator i Hanö ga:1 och den framtida skötseln, inte heller att det krävs en omprövning om en integrering av det nya området i Hanö ga:1 ska kunna bli möjlig. Kostnader för detta kommer att delas på de som ingår i samfälligheten. Det innebär att samtliga Hanöbor som ingår i samfälligheten kommer att få dela på kostnaden. Många av de boende har med stor sannolikhet inte kännedom om att de ingår i en samfällighet. Något som bör kommuniceras med de boende. Samrådsunderlaget bör även kompletteras med förteckningen över Hanö ga:1

Finns inga föreslagna bestämmelser för vilken uppvärmning som får användas. Det bör fastställas i planen att man intetillåter att man borrar för bergvärme med tanke på risken att förorena grundvattnet. Hanö är även föreslaget som vattenskyddsområde vilket gör det direkt olämpligt att tillåta bergvärme.

Frågan kring dagvatten är inte tillräckligt utredd avseende vad som är möjligt att genomföra inom planområdet LOD. I underlaget understryker man att ytterligare undersökningar behöver göras. Det finns en stor risk att vatten blir stående vid exempelvis ett 50 års regn. Undersökningar om hur vattnet infiltreras och samlas bör undersökas innan planen antas.

Då det endast finns en väg inritad känns det ur ett räddningstjänst perspektiv helt galet. Snabbast tillgång till vatten och flera möjligheter till vatten skulle kunna vara längre söderut.

7.1.1 Kommentarer till yttrandet

Planen har anpassats för att skydda de rödlistade arterna samt naturmiljön. En miljökonsekvensbeskrivning har också tagits fram som beskriver planens konsekvenser mer djupgående. Ökning av besökare eller boende bedöms som marginell med tanke på hur många som besöker ön varje sommarsäsong. Planområdet ligger inom ett föreslaget vattenskyddsområde som skyddar grundvattentäkten från borrning av bergvärme. Planområdet bedöms inte påverkas negativt av skyfall och dagvattenutredningen har förtydligats kring denna fråga. Dagvattenutredningen har även förtydligat resonemang kring olika typer av LOD-lösningar som kan fungera för området.

7.2 EM och MB

Det som gör Hanö så unikt och attraktivt är dess vackra och orörda natur, lugnet, tystnaden och avsaknaden av myllret av människor, dvs. begränsad antropogen påverkan. En stor ökning av antalet fastigheter skulle kunna skada just de värden som gör ön så tilltalande.

Vi kan förstå att fler vill bo på och uppleva magin på vår älskade ö men vi skulle önska att antalet fastigheter i den föreslagna detaljplanen begränsades till max 10 fastigheter.

En minskning av antalet fastigheter i detaljplanen skulle i alla fall till viss del minska vår oro gällande de faktorer som påverkas, vilka är följande:

- Påverkan på Hanös natur. Öns skyddsvärda natur som omfattas av naturreservat och Natura 2000 påverkas förstås ju fler människor som rör sig i området. Redan idag har Hanö ca 45 000 besökare per år¹ och nära 3 000 båtätter i hamnen² och antalet besökare ökar stadigt. Det kan inte uteslutas att en ökning med 17 fastigheter och därmed ytterligare ca 70 personer som är fastboende eller fritidsboende på ön kan bidra till ökad påverkan på naturen, som redan är belastad av många besökare.
- Olägenhet för boende på ön i form av buller och ljusstörningar. Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige, och det är väl känt att buller har negativ påverkan på hälsan. De senaste åren har det skett en ökning av ljudstörningar på ön, från bl.a. fyrhjulingar, vattenskotrar och hög musik. Buller och ljudstörningar kan komma att orsaka påtaglig olägenhet under både byggprocessen och med ett ökat antal boende. Antalet platser i Europa där natthimlen är tillräckligt svart för att stjärnorna ska kunna urskiljas minskar. Hanö är en sådan unik plats. Vid en eventuell expansion bör detta beaktas i detaljplanen så att ljusförorening begränsas.
- Olägenheter för boende på Fårhavavägen. I nuvarande planförslag utgör Fårhavavägen den enda vägen fram till det föreslagna detaljplanlagda området. Vi har fram till nu bott på en lugn gata med mycket få förbipasserande fordon och människor. Vi uppskattar lugnet, tystnaden och vi känner oss trygga när barnen går på vägen. Vår förhoppning är att det även går att ordna en mindre väg från Äspuddevägen för att minska trycket på Fårhavavägen vid genomförande av detaljplanen, samtidigt som hänsyn tas till den reviga blodroten.
- Effekter på färjetrafiken, båtplatser i hamnen, avfallshantering, vattentäkten och parkeringsmöjligheter i Nogersund. Hantering av skador på Fyrvägen och Fårhavavägen och begränsning av framkomlighet på samma vägar, orsakade av fordon som kommer att användas vid byggnationen, behöver beaktas.

Det är viktigt för oss som redan bor på ön att hänsyn tas till ovanstående faktorer vid fastställande och genomförande av detaljplanen.

Eftersom vår fastighet är i nära grannskap med det föreslagna detaljplanerade området och trafiken till/från planområdet skulle orsaka trafik i nära anslutning till vår fastighet bör vi ha klagorätt.

7.1.2 Kommentarer till yttrandet

Detaljplanen följer översiktsplanen där området är utpekad för bostadsändamål. Vid detaljplaneläggning görs en bedömning av markens lämplighet för bebyggelse och bebyggelsemiljöns utformning regleras. Enskilda och allmänna intressen vägs mot varandra och eventuell påverkan på dessa redovisas. Genom årens lopp har enstaka nya fastigheter styckats av då och då genom förhandsbesked och bygglovsprövning. Detta innebär att bit för bit av naturmarken har ianspråktagits utan den föregående lämplighetsprövning som en detaljplan innebär. En detaljplan är ett långsiktigt, juridiskt bindande dokument som gäller till dess den ändras eller upphävs. Genom att nu planlägga den kvarvarande sammanhållande delen av Hanö 1:76, tar fastighetsägarna sitt ansvar gentemot grannar och allmänhet och visar på den framtida intentionen med området. Det är fastighetsägarnas önskemål att nu planlägga området. Efterfrågan på tomlerna kommer att avgöra hur snabbt området byggs ut, men det kommer med stor sannolikhet inte att ske på en och samma gång.

7.3 LJ och ÅN

Syftet med detaljplanen är att pröva omfattning och utformning av nya bostäder/fritidshus på naturmark som idag är tillgänglig för allmänhet och djurliv men ägs av privatpersoner. Dessa önskar ändra markanvändningen för att bygga bostäder – vilket har stöd i översiktsplanen. Det finns dock flera skäl att avstyrka planförslaget i nuvarande utformning. Anledningen är både den kulturhistoriskt intressanta byggnadstraditionen på Hanö, skydd av rödlistad art och skydd av grundvatten.

Riksintresse för naturvård och högexploaterad kust

Hanös karaktär av oexploaterad ö med fiskeläge nämns som särskilt viktigt att bibehålla. Att Hanö har denna karaktär beror på den nuvarande bebyggelsens organiska framväxt som präglats av fiskerinäringen och kontakten med hamnen. Vägar och fastighetsindelning är -i de intressantare delarna av bebyggelsen – direkt formade av ett samhälle med stark arbets- och släktgemenskap där hus lagts till hus när nya generationer fått behov av bostad. Denna karaktär är unik för Hanö, och skiljer sig från öar som präglats av fritidsboende.

Frånvaron av biltrafik är en annan viktig faktor som präglat gatornas sträckning, dess svängradier och beläggning och skapat en struktur baserad på gångtrafik utan

uppfarter till fastigheterna för bil. Kombinationen av fiskesamhälle, avsaknad av biltrafik och en småskalig framväxt är grunden för den kvalitet som identifieras som skyddsvärd.

Exploatering och utbyggnad med 17 hus där fastighetsindelning gatunät baseras på en ritad detaljplan med konventionell tomtindelning för mindre villor går emot riksintresset. 0-alternativet med enstaka bygglov är att föredra då det ligger i linje med den byggnadskultur och samhällsutveckling som hittills präglat samhället.

Det kan också ifrågasättas om 17 nya hus, 20% av bebyggelsen, inte måste betraktas som en ”nämnevärd omfattning”. Vägarnas uppbyggnad är inte dimensionerade för byggtrafik och kommer köras sönder av byggtransporter av denna magnitud.

Vattenskyddsområde och dagvattenutredning

Det är av största vikt att grundvattnet på ön får skydd för kommande generationers sötvattensförsörjning. Dagvattenlösningarna bör studeras vidare med hydrogeologiska fältförsök för att säkerställa att såväl naturmark som tomter i anslutning till naturmark inte dräneras eller översvämmas.

Flora i fara

Två rödlistade växter finns inom planområdet. Revig blodrot är särskilt intressant och har tidigare föranlett förändringar av planen. Vid en syn i juli 2023 av natur/flora-kunniga öbor hittades många exemplar av revig blodrot utspridda på ett område i nordvästra delen av planområdet. Denna del var vid förra inventeringen sönderkörd av maskiner, vilket förklarar att inga exemplar hittades då. En ny inventering bör göras sommaren 2024 varefter bebyggelsens utbredning anpassas.

Skötsel naturmark viktig Planbeskrivningen föreslår att naturmarken i östra delen av planområdet överförs till naturreservatet så att hjortarna kan beta marken som en del av skötseln. Detta förslag är mycket lämpligt och bör eftersträvas.

Det finns en risk att reviga blodroten tillsammans med de andra hävdgynnade växtarterna försvinner utan lämplig hävd, även ifall området inte skulle bebyggas. Eftersom den reviga blodroten är rödlistad och inte inventerad efter att marken läkt efter körskador bör hävden av naturmarken anpassas efter den rödlistade artens behov vad gäller markfukt och hävd. En inventering kan alltså komma att påverka både dagvattenhantering, förekomst av avskärande diken och placering av nya tomter för bebyggelse.

Barriär - en kvalitet?

Buskmarken betecknas i förslaget som otillgänglig och som en barriär.

Planförfattarna menar att planen minskar barriäreffekterna i området, men detta

resonemang vittnar om hur vi människor önskar kontroll och överblick över naturmarken. En barriär kan ha stort värde just genom sin ogenomtränglighet och vara en skyddad plats för djurlivet. Det faktum att de alltfler besökande inte rör sig just i detta område pga dess avsides placering talar för vikten att bevara denna refug för fauna och flora. Detta skall naturligtvis kopplas till lämplig hävd.

7.1.3 Kommentarer till yttrandet

Detaljplanen följer översiktsplanen där området är utpekad för bostadsändamål. Vid detaljplaneläggning görs en bedömning av markens lämplighet för bebyggelse och bebyggelsemiljöns utformning regleras. Enskilda och allmänna intressen vägs mot varandra och eventuell påverkan på dessa redovisas. Genom årens lopp har enstaka nya fastigheter styckats av då och då genom förhandsbesked och bygglovsprövning. Detta innebär att bit för bit av naturmarken har ianspråktagits utan den föregående lämplighetsprövning som en detaljplan innebär. En detaljplan är ett långsiktigt, juridiskt bindande dokument som gäller till dess den ändras eller upphävs. Genom att nu planlägga den kvarvarande sammanhållande delen av Hanö 1:76, tar fastighetsägarna sitt ansvar gentemot grannar och allmänhet och visar på den framtida intentionen med området. Det är fastighetsägarnas önskemål att nu planlägga området. Efterfrågan på tomterna kommer att avgöra hur snabbt området byggs ut, men det kommer med stor sannolikhet inte att ske på en och samma gång.

Bebyggelsens utformning och utseende är en bygglovsfråga, planbestämmelserna sätter en ram som anknyter till byggnadstraditionen på ön.

Planen har anpassats för att skydda de rödlistade arterna samt naturmiljön. En miljökonsekvensbeskrivning har också tagits fram som beskriver planens konsekvenser mer djupgående.

Planområdet ligger inom ett föreslaget vattenskyddsområde som när det blir beslutat kommer att skydda grundvattentäkten.

Planområdet bedöms inte påverkas negativt av skyfall och dagvattenutredningen har förtydligats kring denna fråga.

Dagvattenutredningen har även förtydligat resonemang kring olika typer av LOD-lösningar som kan fungera för området.

Planen har anpassats för att skydda de rödlistade arterna samt naturmiljön. En miljökonsekvensbeskrivning har också tagits fram som beskriver planens konsekvenser mer djupgående.

7.4 IÅ

Det har varit dålig information om samrådsmöten med anledning av denna Detaljplan.

Det vore väl ändå en självklarhet att man når ut till flertalet fastighetsägare på Hanö om informationsmöten ni arrangerat genom att anslå på anslagstavlan på Hanö. Den lokala pressen duger inte p g a många fastighetsägare bor på andra orter och följer inte lokalpressen. Varför så dålig spridning av information?

Var snäll och kalla nu till ett fysiskt möte på Hanö med god framförhållning så att åtminstone vi fastighetsägare kan få svar på våra frågor och dela med oss av våra kunskaper om hela ön och bidra med synpunkter och erfarenheter.

Ägare av fastigheten Hanö 1:76 önska sälja den för att den ska kunna bebyggas med 17 bostäder/fritidshus.

Varför har kommunen ställt sig positiv till att exploatera området och förstöra oersättliga naturvärden? Vem vinner på att detta område intill Naturreseptatet bebyggs? Vad förloras om så många som 17 hus byggs?

Det är viktigt att man betraktar området som en helhet med unik artrikedom av både fauna och flora. Det är helheten som ger en unik naturupplevelse. Om man tänker kompromissa bort delar av helheten försvinner det unika och kan säkerligen aldrig återställas. Naturen måste få ha sin gång utan brutala ingrepp.

Låt turister och övriga besökare på Hanö uppleva naturen med den naturliga tystheten och uppleva och njuta av den specifika naturen som Hanö bjuder på idag.

Ljus och buller smutsar ner och förändrar livet för flora och fauna.

Karaktären av den tilltänkta bebyggelsen kan komma att skilja sig från övrig bebyggelse på Hanö.

Inför och vid en ev byggnation kommer det att dyka upp många ytterligare problem som man i dagens läge inte har svar på hur man löser.

Byggnadstiden, om alla 17 husen byggs ungefär samtidigt, sträcker sig i bästa fall över några få år men om det går långsamt kan byggtiden bli kanske upp till dryga 20 år.

Återställning av transportsador olika slag ovan och under markytan ex på ledningar kan ta mycket lång tid att reparera.

Är vattentäktens utredning färdigbehandlad?

Finns det en uppdaterad naturvårdsplan?

Brandsäkerheten måste förbättras. Nuvarande utrustning måste uppdateras och boende utbildas/informeras så att den verkligen fungerar när det blir skarpt läge.

Transporten vid akut sjukdom har nyligen försämrats har vi fått erfarenhet av. När kommer den att återgå till tidigare optimala situation?

Sophantering är bristfällig då man idag själv behöver transportera vissa sopor med färjan över havet och vidare med kollektivtrafiken på land.

Ska verkligen kommunen verkligen exploatera ett naturområde intill Naturreservat genom att ge tillåtelse att området bebyggs men så många hus (17 st) för att några få fastighetsägare önskar det?

7.1.4 Kommentarer till yttrandet

Detaljplanen följer översiktsplanen där området är utpekad för bostadsändamål. Vid detaljplaneläggning görs en bedömning av markens lämplighet för bebyggelse och bebyggelsemiljöns utformning regleras. Enskilda och allmänna intressen vägs mot varandra och eventuell påverkan på dessa redovisas. Genom årens lopp har enstaka nya fastigheter styckats av då och då genom förhandsbesked och bygglovsprövning. Detta innebär att bit för bit av naturmarken har ianspråktagits utan den föregående lämplighetsprövning som en detaljplan innebär. En detaljplan är ett långsiktigt, juridiskt bindande dokument som gäller till dess den ändras eller upphävs. Genom att nu planlägga den kvarvarande sammanhållande delen av Hanö 1:76, tar fastighetsägarna sitt ansvar gentemot grannar och allmänhet och visar på den framtida intentionen med området. Det är fastighetsägarnas önskemål att nu planlägga området. Efterfrågan på tomterna kommer att avgöra hur snabbt området byggs ut, men det kommer med stor sannolikhet inte att ske på en och samma gång.

Planen har anpassats för att skydda de rödlistade arterna samt naturmiljön. En miljökonsekvensbeskrivning har också tagits fram som beskriver planens konsekvenser mer djupgående.

Planområdet ligger inom ett föreslaget vattenskyddsområde som när det blir beslutat kommer att skydda grundvattentäkten.

Det finns ingen naturvårdsplan som gäller inom planområdet.

7.5 LW

Kulturmiljö

Enligt Sölvesborgs översiktsplan anges att på ön är natur- och kulturlandskapets bevarande i sin helhet betydelsefullt. Planområdet är i ÖP utpekade som möjligt för nya bostäder. Planförslaget innehåller 17-20 hus. Det betyder ca 20 % av den befintliga bebyggelsen på Hanö. Planområdet motsvarar ungefär 1/3 av hela den befintliga bebyggelsens yta. Detta är en mycket stor förändring av Hanö som kulturmiljö, ett fiskeläge med anor från 1600-talet, där man efterhand har byggt ut byn hus för hus. Detaljplanen är mer lämpad för ett villakvarter i en stad.

Natur

Planens miljöpåverkan är mycket stor, vilket också redovisas i planförslaget. Marken som har visst och påtagligt naturvärde utgår helt. Det står att det ”i planförslaget bevaras det naturområde som har högt naturvärde och som hyser det största beståndet av revig blodrot och en flikros”. Detta beror på att man på området, där man inte hittat revig blodrot vid NVI:n, redan röjt för de planerade vägarna med stor grävmaskin. Och därmed troligtvis också förstört stora naturvärden, bl a revig blodrot. Både natur- och fågelinventeringen gjordes efter röjningen. Med anledning av detta och eftersom man i juli 2023 hittat ett flertal exemplar av revig blodrot spridda i det här området bör en ny utökad NVI göras. Den NVI som gjorts är inte tillräcklig. Och som det står i planförslaget: ”Likväl är varje individ av sällsynta arter viktig.”

Planområdet gränsar till ett Natura 2000-område, och det bör därför göras en Natura 2000-prövning.

Vatten

Planområdet är utpekade som vattenskyddsområde i kommunens översiktsplan. Det bör klargöras hur det är möjligt att genomföra en så omfattande exploatering på ett vattenskyddsområde.

Ur planförslaget:

”Dagvattenlösningarna som presenteras i rapporten utgår från att marken tillåter infiltration av dagvatten, vilket bör säkerställas via kompletterande hydrogeologiska fältförsök.” ”Infiltrering av dagvatten ska inte ske i närhet till vattenbrunn.” Det är planerat till ett område mycket nära brunn.

Konsekvenser av 17-20 nya hushåll

Sjutton nya fastigheter på ön ökar den mänskliga närvaron och aktiviteten på ön, och medför slitage på naturmiljön och störning på djurlivet. Man ställer detta mot 45 000-55 000 besök per år. Antalet turister som kommer till Hanö ökar för varje år och det betyder att det redan är ett stort slitage på ön. Allt som utöver det bidrar till en ökning av slitage och störning på djur och natur, exempelvis en stor exploatering, bör inte genomföras.

En ökad mänsklig närvaro med 17-20 hushåll innebär också ett ökat antal 4-hjulingar, kanske 17-20 stycken. Ingen som bor i området kommer att ta sig från hamnen med stor packning till fots med en kärra. Det Hanö är känt och uppskattat för är bland annat att det är en "bilfri" ö. En ö utan fordonstrafik.

Ökad mänsklig närvaro betyder också ett ökat antal båtar i hamnen. Många köper båt när de flyttar hit. Klarar hamnen det?

Ett högre tryck på färjetrafiken och utökat antal turer skulle betyda att det under sommartid skulle behövas fler turer. Det är redan fullsatt på turerna under högsäsong, och fler turer är knappast möjligt. Om fler färjor ska sättas in bör man överväga vilken miljöpåverkan det får.

Vägar

Två vägar på södra delen har tagits bort från plankartan, de finns dock med i planbeskrivningen. Denna förändring kommer att innebära att alla transporter/trafik under exploatering och byggtid kommer att gå via Fårhavavägen och Fyrvägen ner till hamnen. Dessutom kommer det att innebära att då husen är byggda kommer all trafik, troligtvis 4-hjulingar, att gå på dessa gator. Allt detta sammantaget kommer att innebära stort tryck på dessa vägar med skador som följd och mycket stor olägenhet för de som bor i närheten av eller längs dessa vägar.

Även ur brandsynpunkt är borttagandet av två vägar på södra sidan högst olämpligt.

Konsekvenser under exploateringen

De flesta som har sökt/söker sig till Hanö, gör det för att finna lugn och ro, för att vistas i unik, orörd natur. Här finns det som är en bristvara i vår tid, tystnad, mörker och natur utan alltför mycket mänsklig påverkan. Därför kommer exploateringen, för en liten plats som Hanö, där småskaligheten är en kvalitet, att vara förödande. Ingen vill komma hit och mötas av en stor byggarbetsplats med allt vad det innebär. Vi som bor i dess närhet kommer att under mycket lång tid troligtvis inte kunna vistas i våra hus. Inte heller turisterna vill komma till en liten ö där det pågår en stor exploatering år efter år. En ö som kommunen lanserar som fridfull och harmonisk, med storslagen natur. Särskild hänsyn bör tas till det faktum att Hanö är en unik plats vad ovanstående värden beträffar. I detaljplanen hänvisar man till senare skede då det

gäller bortforsling av material, transport av byggmaterial, sönderkörning av vägar, lagring av material, sophantering, m m. Vi som bor på ön vet vad detta innebär, och vilka problem som kommer att uppstå och är oundvikliga. Alla hanöbor borde få information om hur detta ska lösas och hur vi drabbas av det. Det är ett omfattande projekt som kommer att påverka samtliga boende på ön.

Vilka eventuella kostnader kommer vi hanöbor få som konsekvens av exploateringen? En fråga som kräver ett svar.

Än en gång kan man konstatera att ett detaljplansförslag presenteras, där man beskriver hur stor påverkan på skyddsvärd natur denna exploatering kommer att få, att en stor markyta med påtagligt naturvärde försvinner, hur flera riksintressen berörs, att det byggs på vattenskyddsområde, att dagvattenhanteringen inte är löst, att slitaget på ön ökar. Men att det tar man ingen hänsyn till. Fortfarande är mycket oklart, planförslaget innehåller en del felaktigheter och ofta saknas en redogörelse för vad man grundar sina bedömningar på.

Att väga nyttan/behovet av detta villakvarter med 17-20 hus mot skadan det förorsakar borde vara en självklarhet. Vilken nytta och vilket behov har ön, vi hanöbor, turisterna, djur och natur av detta oproportionerligt stora bygge? Absolut ingen. Nyttan ligger enbart hos exploatören. Vilken skada gör det? Det står att läsa i Planförslaget. Och i mitt yttrande.

7.1.5 Kommentarer till yttrandet

Detaljplanen följer översiktsplanen där området är utpekad för bostadsändamål. Vid detaljplaneläggning görs en bedömning av markens lämplighet för bebyggelse och bebyggelsemiljöns utformning regleras. Enskilda och allmänna intressen vägs mot varandra och eventuell påverkan på dessa redovisas. Genom årens lopp har enstaka nya fastigheter styckats av då och då genom förhandsbesked och bygglovsprövning. Detta innebär att bit för bit av naturmarken har ianspråktagits utan den föregående lämplighetsprövning som en detaljplan innebär. En detaljplan är ett långsiktigt, juridiskt bindande dokument som gäller till dess den ändras eller upphävs. Genom att nu planlägga den kvarvarande sammanhållande delen av Hanö 1:76, tar fastighetsägarna sitt ansvar gentemot grannar och allmänhet och visar på den framtida intentionen med området. Det är fastighetsägarnas önskemål att nu planlägga området. Efterfrågan på tomterna kommer att avgöra hur snabbt området byggs ut, men det kommer med stor sannolikhet inte att ske på en och samma gång.

Planen har anpassats för att skydda de rödlistade arterna samt naturmiljön. En miljökonsekvensbeskrivning har också tagits fram som beskriver planens konsekvenser mer djupgående.

Planområdet ligger inom ett föreslaget vattenskyddsområde som när det blir beslutat kommer att skydd grundvattentäkten.

Varken kommunen eller Länsstyrelsen har bedömt att det har funnits något behov av en Natura 2000-prövning.

Dagvattenutredningen och planbeskrivningen har uppdaterats med ett förtydligande kring vattenskyddsområdet. Dialog har även skett mellan Länsstyrelsen och Sölvesborg Energi och Vatten AB angående vattenskyddsområdet för att förankra planförslagets resonemang.

Beskrivningen kring gatukopplingarna för planområdet har uppdaterats och stämmer nu överens med planförslaget.

7.6 HH

De synpunkter jag lämnat i tidigare planskeden och i överklagan kvarstår, och jag avstyrker planförslaget.

En Miljökonsekvensbeskrivningen har tagits fram och kommunen har även kompletterat underlaget med en fladdermusinventering och ett PM kring artskydd för fåglar.

Trots ett omfattande underlag tycks någon samlad bedömning av lämpligheten i att bebygga området inte ha gjorts, utan utgångspunkten från kommunen har hela tiden varit att det ska bebyggas. Flera risker och olika former av påverkan lyfts i utredningarna och MKB, men de avfärdas utan närmare motivering.

- De grundläggande krav för planläggning och byggnation som ställs upp i Plan- och bygglagen innehålls inte
- Planförslaget strider mot riksintresse för naturvård samt mot riksintresse för högexploaterad kust
- Planförslaget riskerar påverka miljön i Natura 2000-området varför det krävs ett Natura2000-tillstånd

Preciseringar:

Höga naturvärden försvinner helt vilket bekräftas i MKB:n. Område som bebyggs har påtagligt naturvärde och utgörs bl a av silikatgräsmark som uppvisar Natura 2000 kvalitet.

Planområdet gränsar till Natura2000-område och utbyggnaden riskerar att väsentligt påverka miljön i Natura2000-området. En tillståndsprövning behöver därmed göras. Påverkan kan uppstå under byggprocessen men även sedan husen är byggda. I bevarandeplanen för Natura2000-området lyfts bl a att ändrad hydrologi samt slitage och störningar från rörligt friluftsliv kan påverka området negativt. Antalet besökare till Hanö ökar och förväntas fortsätta öka, att då bygga fler fritidshus ger kumulativa effekter och medför ytterligare belastning.

Inom riksintresset för högexploaterad kust får fritidsbebyggelse endast komma till stånd som komplettering, dvs om tillskottet innebär att det ianspråktagna området inte ökar i nämnvärd omfattning eller om det utgör en naturlig avrundning. Utbyggnaden enligt planförslaget är större än så. Området är stort och medger 17 nya fritidshus, dvs ca 20 % ökning av fastighetsbeståndet.

Friluftslivet påverkas genom att allemansrättslig tillgänglig mark försvinner samt att utblickar och vyerna påverkas när natur bebyggs. Även indirekta aspekter som minskad tystad genom ökat antal fyrhjulingar är aspekter att beakta. Hanö marknadsförs som en bilfri ö och besökare uppskattar stillheten, en viktig del i det som gör Hanö unikt.

Dagvattenhanteringen är fortfarande inte löst utan baseras på antagandet att det går att infiltrera i marken, och att varje fastighetsägare själv ska ta hand om sitt dagvatten inom sin fastighet. ”Dagvattenlösningarna som presenteras i rapporten utgår från att marken tillåter infiltration av dagvatten, men detta bör säkerställas via kompletterande hydrogeologiska fältförsök.” (Sid 44 i planbeskrivningen). Detta trots att grundvattnet är högt och att vegetationen visar att det är fuktig mark. Veketåg breder ut sig i de områden som röjts och schaktats för vägar 2019, en tydlig indikatorväxt för fuktig mark och/eller jordar som inte är genomsläppliga. Ytan som kan ta hand om dagvatten krymper dessutom när området bebyggs. En tomt på 500 m² kan bebyggas med 115 m² enligt planbeskrivningen, vilket då innebär 23 % byggyta där det inte kan ske någon infiltration alls. Anpassningar i dagvattenhanteringen har gjorts för att skona den rödlistade arten revig blodrot, vilket är bra, men man har inte visat att den dagvattenlösning man föreslår är genomförbar på platsen.

Planområdet ligger inom föreslaget vattenskyddsområde, primär skyddszon och uppströms vattentäkten. Tillkommande bebyggelse och ökad aktivitet ökar föroreningsrisken. I MKB:n (sid 41) anges att ”En dagvattenhantering som bygger på

infiltration medför en risk att föroreningar sprids till grundvattenmagasinet. Infiltrationsmagasin och avledning av ytvatten får därför inte ske i närhet vattenbrunn.” Hur detta förhåller sig till den föreslagna dagvattenhanteringen är oklart.

Brandskydd och säkerhet brister. Området nås endast via Fyrvägen, vägarna in i området är smala och avståndet till hamnen är förhållandevis stort.

Avfallshanteringen på ön främjar inte energi- och resurshushållning. Källsortering för förpackningar saknas.

Transportarbetet för att kunna bygga blir omfattande och är förenat med mycket stora kostnader. Matjord och sten kommer behövas grävas bort och transporteras till fastlandet. Massbalansen och hur detta ska gå till rent logistiskt är inte en fråga som planen hanterar, men rimligen behöver detta beaktas i kommunens bedömning huruvida området är lämpligt att bebygga.

Kommunen är enligt planförslaget inte huvudman för gator och naturmark utan detta ska lösas enskilt i en gemensamhetsanläggning. Huruvida denna kostnad kommer belasta exploitören eller oss befintliga fastighetsägare är oklart. Jag förutsätter att det är den som har ett intresse av översyn och utökning av samfälligheten som bekostar.

Sammanfattningsvis – intrånget på naturvärden, vattenskydd, riksintressen är stora. Att bygga fritidshus är inget samhällsintresse och kan inte motivera intrånget och förlust av dessa angelägna värden.

Planhandlingarna innehåller felaktigheter då de inte uppdaterats under processens gång. Bland annat anges i planbeskrivningen och i MKB:n att planområdet ansluts i söder till Grönåsavägen och Jeppas Udde väg, men på plankartan är denna förbindelse borttagen till förmån för natur.

7.1.6 Kommentarer till yttrandet

Detaljplanen följer översiktsplanen där området är utpekad för bostadsändamål. Vid detaljplaneläggning görs en bedömning av markens lämplighet för bebyggelse och bebyggelsemiljöns utformning regleras. Enskilda och allmänna intressen vägs mot varandra och eventuell påverkan på dessa redovisas. Genom årens lopp har enstaka nya fastigheter styckats av då och då genom förhandsbesked och bygglovsprövning. Detta innebär att bit för bit av naturmarken har ianspråktagits utan den föregående lämplighetsprövning som en detaljplan innebär. En detaljplan är ett långsiktigt, juridiskt bindande dokument som gäller till dess den

ändras eller upphävs. Genom att nu planlägga den kvarvarande sammanhållande delen av Hanö 1:76, tar fastighetsägarna sitt ansvar gentemot grannar och allmänhet och visar på den framtida intentionen med området. Det är fastighetsägarnas önskemål att nu planlägga området. Efterfrågan på tomterna kommer att avgöra hur snabbt området byggs ut, men det kommer med stor sannolikhet inte att ske på en och samma gång.

Kommunens bedömning är att planförslaget inte strider mot riksintresse för naturvård, vilket också bekräftats av Länsstyrelsen.

Varken kommunen eller Länsstyrelsen har bedömt att det har funnits något behov av en Natura 2000-prövning.

Planen har anpassats för att skydda de rödlistade arterna samt naturmiljön. En miljökonsekvensbeskrivning har också tagits fram som beskriver planens konsekvenser mer djupgående.

8 Revidering av planförslaget

Inkomna synpunkter under samrådet har, förutom vissa redaktionella ändringar, medfört följande förändringar av planförslaget inför granskning:

- Plangränsen i plankartan har justerats och minskats för att möjliggöra att naturmark införlivas i naturreservat
- Plankartan har uppdaterats med ett större E-område (6x6m)
- Underlaget till plankartan har uppdaterats
- Planbeskrivningen har uppdaterats kring tidigare planprocess, avgränsningssamråd för MKB och information om föreslaget vattenskyddsområde

9 Synpunkter som inte blivit tillgodosedda

Följande har kvarstående synpunkter från samrådet som helt eller delvis inte har beaktats:

- Naturskyddsföreningen
- Medborgerlig samling
- Hanö hamn och byalag
- AM-A
- EM och MB
- LJ och ÅN
- IÅ
- LW
- HH

Strategiska avdelningen

Magnus Runesson
Teknisk chef

Dan Janérus
Planarkitekt